

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Répászky Miklós ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, dr. Bodolai László ügyvéd (címe) által képviselt I. rendű alperes neve (címe) I. rendű, II. rendű alperes neve (címe) II. rendű, III. rendű alperes neve (címe) III. rendű, ... jogtanácsos által képviselt IV. rendű alperes neve (címe) IV. rendű, dr. Lipták Eszter ügyvéd (címe) által képviselt V. rendű alperes neve (címe) V. rendű, VI. rendű alperes neve (címe) VI. rendű, VII. rendű alperes neve (címe) VII. rendű, dr. Szalay Péter ügyvéd (címe) által képviselt VIII. rendű alperes neve (címe) VIII. rendű, IX. rendű alperes neve (címe) IX. rendű alperesek ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007. február 8. napján meghozott, 14.ÓP.21.739/2006/19. számú ítélete ellen az I., II., III. rendű alperesek részéről 21., a IV. rendű alperes részéről 26., a VI., VII. rendű alperes részéről 23. és 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét ítéletnek tekinti és annak nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helyben hagyja.

Kötelezi együttesen I-III. rendű alpereseket, együttesen IV-V. rendű alpereseket és együttesen VI-VII. rendű alpereseket, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessenek meg 24.000-24.000-24.000 (huszonnégyezer-huszonnégyezer-huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket, valamint 15 napon belül a felperesnek 12.000-12.000-12.000 (tizenkettőezer-tizenkettőezer-tizenkettőezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság részíteletével megállapította, hogy az I., a II. és a III. rendű alperes megsértette a felperes személyhez fűződő jogát - jóhírnevét - azzal, hogy az ... internetes hírportálon ... napján „...” című közleményben valótlanul azt állította, hogy

- a felperes unokaöccse nagy állami cégnél helyezkedett el,
- a felperes veje a ... kontrolling osztályán dolgozik;
- a felperes unokaöccse pedig a ... keretén belül működő ... alkalmazottja volt.

Kötelezte az I., a II. és a III. rendű alpereseket, hogy az ítélet rájuk vonatkozó, jogsértést megállapító rendelkezését - bocsánatkérésük kifejezése mellett - 15 napon belül tegyék közzé az ... internetes portálon.

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 400.000 forint kártérítést, valamint 10.000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a IV. rendű alperes megsértette a felperes személyhez fűződő jogát - jóhírnevét - azzal, hogy a... internetes portálon ...-án „...” című cikkben valótlanul azt híresztelte, hogy a felperes

- unokaöccse a ...-hoz tartozó ... alkalmazottja volt;
- veje pedig a közelmúltban a ... kontrolling osztályán helyezkedett el.

Megállapította, hogy a IV. és az V. rendű alperes megsértette a felperes személyhez fűződő jogát - jóhírnevét - azzal, hogy a ... című újság ... napján megjelent számában „...” című cikkben valótlanul azt állították, hogy a felperes

- családtagjainak neve több állami tulajdonú cég és az ... fizetési listáján is az élbolyban található;

- veje a közelmúltban a ... kontrolling osztályán helyezkedett el;
- unokaöccse pedig a ...-hoz tartozó ... alkalmazottja volt.

Kötelezte a IV. és az V. rendű alperest, hogy az ítélet rájuk vonatkozó, jogsértést megállapító rendelkezését - bocsánatkérésük kifejezése mellett - 15 napon belül tegyék közzé a ... című lapban és a ... internetes portálon.

Kötelezte a IV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 200.000 forint kártérítést, valamint 12.000 forint perköltséget, továbbá az V. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 10.000 forint perköltséget.

Kötelezte a VI. és a VII. rendű alpereseket, hogy a ... internetes újságban az alábbi közleményt tegyék közzé 15 napon belül:

„A ... napján megjelentetett „...” című írásunkban valótlanul állítottuk azt, hogy ... veje a ... osztályán, unokaöccse pedig a ...-on dolgozott. Hamis tényállításaink miatt bocsánatot kérünk ...tól.”

Kötelezte a VI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 200.00 forint kártérítést és 12.000 forint perköltséget, továbbá a VII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 200.000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a VIII. és a IX. rendű alperesek megsértették a felperes személyhez fűződő jogát - jóhírnevét - azzal, hogy a ... című újságban ...napján megjelent „...” című cikkben azt a hamis látszatot keltették, hogy a felperes veje és unokaöccse a ...-tól, illetve a ...-tól vennék fel a fizetésüket.

Kötelezte a VIII. és a IX. rendű alpereseket, hogy az ítélet rájuk vonatkozó, jogsértést megállapító rendelkezését - bocsánatkérésük kifejezése mellett - 15 napon belül tegyék közzé a ... című lapban, valamint fizessenek meg a felperesnek ugyancsak 15 nap alatt egyetemlegesen 200.000 forint kártérítést.

Az alpereseket eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte őket a további jogsértés abbahagyására.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy fizessen meg a II. és a III. rendű alpereseknek 15 nap alatt együttesen 40.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a VIII. és a IX. rendű alperesek a perrel felmerült költségeiket maguk viselik.

Az eljárási illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felperes 140.000 forintot, az I. rendű alperes 30.000 forintot, a II., III. és IV., VI., VII., rendű alperesek egyenként, a VIII. és IX. rendű alperesek egyetemlegesen 21.0000 forintot, az V. rendű alperes pedig 10.000 forintot köteles megfizetni az államnak, külön felhívásra.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában hivatkozott a Ptk. 75. §-ára, a Ptk. 76. §-ában foglaltakra, a Ptk. 84. § (1) bekezdésének rendelkezéseire, továbbá a Pp. 164. § (1) bekezdésére is.

Általánosságban rögzítette, hogy a felperes országgyűlési képviselőként, politikusként illetve volt államtitkárként közszereplőnek minősül. E körben hivatkozott az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) határozatára, majd kifejtette, hogy az Alkotmánybíróság határozatában foglaltak alapján a felperes, mint közszereplő sem köteles túrni a valótlan, jóhírnevét sértő nyilatkozatok közzétételét.

Az alperesek kérték az I. rendű alperes által a ... ellen közérdekű adat megismerése iránt indított per jogerős befejezéséig a tárgyalás felfüggesztését, melyet az elsőfokú bíróság elutasított a Pp. 152. § (2) bekezdése alapján, mert megítélése szerint az I. rendű alperes által indított per nem irányul olyan előzetes kérdésre, amelynek elbírálástól függne jelen per kimenetele. Azért sem tartotta szükségesnek a tárgyalás felfüggesztését, mert az I. rendű alperes a folyamatban volt sajtó-helyreigazítási per során úgy nyilatkozott, hogy a felperes veje megjelölés nem valós, mert a cikkben említett személy csak a felperes lányának a vőlegénye volt.

Érdemben kifejtette, hogy a felperes unokaöccsére vonatkozó állítások tekintetében az alperesek a perbeli cikkekkel kapcsolatban indult sajtó-helyreigazítás iránti peres eljárások során nem tudták bizonyítani, hogy a felperes unokaöccse a ...-án a felperes veje pedig a ...-án dolgozott volna. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint tehát e tényállítások megvalósították a felperes jóhírnev sérelmét, ugyanis valótlanul állították illetve híresztelték róla, hogy ... államtitkárként rokonait és hozzátartozóit a közzsférában illetve állami cégeknél helyezte el, és a perben meghallgatott ... és ... tanúk is egyértelműen cáfolták az alperesek által közölteket.

A felperes feleségével kapcsolatos állítások körében a Fővárosi Bíróság a sajtó-helyreigazítás iránt indított perben megkereste a ... és az ..., mely iratok alapján megállapította, hogy ... a ... államtitkárságon 2002. július 1-jétől 2004. november 14-

ig személyi titkári munkakörben, majd 2005. október 1-jétől 2006. május 31-ig köztisztviselőként, mint az ... képviselőcsoportjának szakértője dolgozott.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a kereset elbírálása szempontjából nem bír jelentőséggel a felperes és ... házasságkötésének időpontja illetve az, hogy ki alkalmazta az ... képviselőcsoportjánál ... és az sem, hogy a felperesnek titkárnője vagy személyi asszisztense volt. Ezért e körben a keresetet nem találta alaposnak és megítélése szerint önmagában az sem sértő, ha valakiről azt állítják, hogy a titkárnőjébe szeret bele. Az pedig, hogy ... munkaköre tévesen került megjelölésre, a felperes megítélése szempontjából lényegtelen kérdés.

Az elsőfokú bíróság tehát a felperes feleségét érintő állítások közül csak a családnév, illetve amiatt állapította meg a jogsértést, hogy az ... fizetéslistáján is az élbolyban található, mivel a perben nem nyert bizonyítást az, hogy az ...-tól kiemelkedően magas fizetést kapott volna a perbeli cikkek megjelenésekor.

A ...-ban megjelent „...” című cikkről megállapította, hogy az egészében ironikus hangvételű, abban a IX. rendű alperes a felperessel kapcsolatos véleményét fejtette ki és a cikk egészéből nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a felperes valóban kötelezte volna rokonait arra, hogy a közsférában helyezkedjenek el, így e körben a keresetet elutasította és ugyanezen alapon nem találta sérelmesnek a cikk hangvételét sem.

Megállapította, hogy a peres eljárás során nem került bizonyításra, az sem, hogy a felperes veje és unokaöccse a ...-tól illetve a ...-tól vette volna fel a fizetését a cikk megjelenésekor, ami indokolta a jogsértés megállapítását, mert a véleménynyilvánítás szabadsága és a sajtószabadság nem terjedhet addig, még közszereplők esetén sem, hogy valakiről valótlan tényt állítsanak vagy híreszteljenek. Ezért a VIII. rendű és a IX. rendű alperest is marasztalta az elsőfokú bíróság tekintettel arra, hogy a személyhez fűződő jog sérelme miatti kereseti kérelem előterjeszthető a cikk írójával, a lap kiadójával illetve a főszerkesztőjével szemben is. A VIII. rendű és IX. rendű alperesek között fennálló megbízási jogviszony és a Ptk. 350. §-án (1) bekezdése alapján nem volt akadálya annak sem, hogy a felperes a IX. rendű alperessel szemben is kártérítést követeljen.

A felperes lánya és felesége vonatkozásában a ... című újságban megjelent és a felperes által kifogásolt írás valótlan tényt nem állított az elsőfokú bíróság szerint, mert az valós, hogy az ... Hivatalától veszi fel fizetését ..., lánya pedig az állami tulajdonú ...-nél dolgozik.

Megállapította, hogy a ...-én megjelent, a ... online-on közölt cikk vonatkozásában sem sérelmezhetette alappal a felperes azt, hogy családtagjai több állami fizetési listára felkerültek. Valótlan állítás nem került közzétételre a ... online-on „...”, a „...” cikkek címével sem, mert e címek valótlan nem állítottak, megfogalmazásuk nem olyan megalázó, becsmérlő vagy lealacsonyító, amely a jogsérelem megállapításának alapjául szolgálhatna.

A ... online-on ...-én megjelent „...” cikk címét is sérelmezte a felperes keresetében, azonban konkrét igényt e körben nem terjesztett elő, ezen kívül megállapítható volt,

hogy a cikkrészlet éles hangú ugyan, azonban nem lépte át azt a határt, amelyet a felperesnek, mint közszereplőnek el kell viselnie, ezért nem látott alapot e körben a jogsértés megállapítására. Ugyanezt az álláspontját rögzítette az elsőfokú bíróság a „...” című cikk vonatkozásában is.

A felperes a VI. rendű alperes internetes újságjában a VII. rendű alperes „...” című cikkének egy részét is sérelmezte, azonban konkrét kereseti kérelmet nem terjesztett elő e kijelentéssel összefüggésben és az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a cikkbeli rész egyébként sem tartalmaz olyan valótlan tényállítást, ami megalapozná a jogsértés megállapítását.

Mindezek alapján a Ptk. 84. § (1) bekezdésének a), b) és c) pontjaira tekintettel az elsőfokú bíróság a rendelkező részben megfogalmazott kijelentések tekintetében megállapította, hogy az alperesek megsértették a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait, kötelezte az alpereseket az elégtétel adására, a jogsértés abbahagyására és eltiltotta őket a további jogsértéstől.

A felperes nem vagyoni kártérítés iránti igénye körében ismertette a Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontját, a Ptk. 355. § (1) bekezdését és kifejtette, hogy a nem vagyoni kártérítésnek az adott személyiség értékminőségében a jogsérelem miatt bekövetkezett csökkenéshez kell igazodnia és a nem vagyoni kártérítés esetén a sérelmet és annak mértékét az igényérvényesítőnek kell bizonyítania.

Kifejtette, hogy külön bizonyítás nélkül elfogadható azonban az, ami köztudomású tény, annak bizonyítása a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján szükségtelen.

Jelen eljárás során a felperes személyesen nyilatkozott a perbeli cikkek következtében elszenvedett hátrányokról, arról, hogy magyarázkodásra kényszerült és az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az külön bizonyítás nélkül is megállapítható, hogy ismert politikusként, ... képviselőként hátrányt jelentett számára az, hogy a cikkekben azt állították róla, hogy ... államtitkárként rokonait alkalmazta, illetve álláshoz juttatta.

A tanúként meghallgatott ... is megerősítette, hogy a felperes politikai megítélését hátrányosan befolyásolták a perbeli cikkek, és ezt politikai ellenfelei a választási kampányban is felhasználták. ... véleménye a cikkek megjelenése előtt már megváltozott a felperesről, mert a tanú szerint nem fogadható el, hogy a köztudatban „...-ként” rögzült a felperes a lányát a ...-nél helyezte el, és a felperes által képviselt program célját figyelembe véve nem az volt a lényeg, hogy az unokaöccsét, vagy egy jó barátja fiát vetette fel az államtitkárságra.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során felmerült tényeket a Pp. 206. § (3) bekezdése alapján mérlegelve az I. rendű alperest, mint a felperessel szembeni támadás elindítóját 400.000 forint, a IV. és VI. rendű alpereseket fejenként, a VIII. és IX. rendű alpereseket pedig egyetemlegesen 200.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság részítélete ellen az I., II., III. rendű alperesek, a IV. és V. rendű alperesek, valamint a VI., VII. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

Az I., II., III. rendű alperesek a Ptk. 4. § (1) bekezdése szerinti jóhiszeműség és tisztesség követelményére, valamint a kölcsönös együttműködésre tekintettel kifejtették, hogy a felperes az eljárás során az ellentmondások tisztázásában nem működött közre.

Hivatkoztak arra, hogy a sajtó-helyreigazítás igénylésével párhuzamosan a személyhez fűződő jog megsértése miatt indított eljárásban újabb helyreigazítás, mint az elégtételadás egy módja, indokolatlan.

Előadták, hogy ..., akit a cikk a felperes unokaöccseként azonosított, valójában a felperes jó barátjának a fia, ami a felperes megítélését érdemben nem befolyásolja, míg ... állami cégnél való alkalmazásának a ténye a lényeges, ami azonban előkérdésnek minősül, ezért meg kellett volna várni az elsőfokú bíróságnak a 30.P.92071/2006. számon folyamatban levő eljárás befejeződését.

Értelmezhetetlen a felperesnek „a vejre vonatkozó állítások” jogsértő volta, tekintettel arra, hogy a felperesi állítással szemben a ... nem állami tulajdonú cég.

Mindezen indokok alapján elsődlegesen kérték az elsőfokú bíróság részítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan a nem vagyoni kártérítés összegének leszállítását és ennek megfelelően az ítélet megváltoztatását.

A IV., V. rendű alperesek az elsőfokú bíróság részítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérték, másodlagosan pedig a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatokat, bizonyítékokat nem okszerűen mérlegelte és azokból helytelen jogi következtetést vont le.

Változatlanul kérték az eljárás felfüggesztését a Pp. 152. § (2) bekezdése alapján, mert amennyiben a folyamatban levő polgári peres eljárás során a bíróság a közérdekű adatok kiadására kötelezi a ...-t, abban az esetben az alperesek bizonyítási kötelezettségüknek eleget tudnak tenni.

A PK 12. számú állásfoglalásra hivatkozással előadták azt is, hogy nincs hangsúlyos különbség a felperes megítélése szempontjából annak, hogy a cikkben említett személy a felperes lányával csak jegyesi kapcsolatban állt, vagy ezt a közeli kapcsolatos már hivatalossá tették, tehát a felperes vejről volt-e szó. Az sem érinti a felperes társadalmi megítélését, hogy ténylegesen felvételre került-e ... a ...-t-hez, vagy csak a munkaviszony megkötését megelőző fázisig jutottak a tárgyalások során.

Másodlagos kérelmük alátámasztása körében arra hivatkoztak, hogy a sajtó-helyreigazítási perben a bíróság kizárólag a tények valóságtartalmával foglalkozott, ugyanakkor a Ptk. 78. § (2) bekezdése értelmében személyhez fűződő jogok megsértésének megállapításához a valótlan tartalmú kifejezésnek egyúttal sértő tartalommal is kell bírniuk. A sértő jelleg igazolása a felperes bizonyítási kötelezettsége körébe esik, azonban a sértő jelleget objektív ismérvek alapján kell megítélni és nem egyéni érzékenység alapján. Megítélésük szerint egyik

jogsértőnek minősített kijelentés sem hordoz sértő tartalmat, bántó jelleget, ezért a jogsértés megállapítása megalapozatlanul történt.

Fenntartották a sajtó-helyreigazítás közzététele és az elégtételadása vonatkozásában tett nyilatkozataikat, kiegészítve azzal, hogy a Legfelsőbb Bíróság egy eseti döntésében a sajtó-helyreigazítás közzétételét és az elégtételadó nyilatkozatot párhuzamos és indokolatlan kötelezésnek tekintette, ezért a nyilvános elégtételadást mellőzte. Megítélésük szerint jelen perben is alkalmazandó ez az iránymutatás, mert annak nincs jelentősége, hogy a sajtó-helyreigazítás iránti per más alperes ellen folyt és annak sincs jelentősége, hogy bocsánatkérésre csak az ismételt közzététellel jelen perben hozott ítélet alapján kötelezhetők az alperesek.

Azt nem vitatták, hogy szükséges a nyilvánosságot a felperes személyét érintő valótlan tények vonatkozásában tájékoztatni, de ez már a sajtó-helyreigazítási perben megtörtént, így az ismételt közlés szükségtelen.

A nem vagyoni kártérítés megfizetésére való kötelezés álláspontjuk szerint jogalap hiányában jogsértő, mert a felperesi bizonyítás nem volt alkalmas a kártérítés megalapozására, és az nem tekinthető köztudomású ténynek, hogy mennyiben káros objektíve a felperes személyére a közlemény. A meghallgatott tanúk pedig nem igazolták a felperes személyét érintő negatív hatásokat, ... tanúvallomása mindössze azt igazolta, hogy kérdőre vonták a felperest, ez azonban véleményük szerint általános jelenség és semmiképpen nem jelenthet hátrányt a felperes számára, figyelemmel arra is, hogy közismert politikusként ezeket az eljárásokat ismernie és vállalnia kell. ... tanúvallomása pedig azt igazolta, hogy nincs okozati összefüggés a perbeli cikkek és a felperes hátrányos megítélése között.

A VI. rendű alperes is kérte az elsőfokú bíróság részítéletének megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását.

Ismertette a Ptk. 76. §-ában, valamint a Ptk. 78. §-ában foglaltakat, majd kifejtette, hogy a „...” címmel megjelent közlemény nem sérti a felperes becsülethez és jóhírnévhez való jogát valamint emberi méltóságát, figyelemmel arra is, hogy ugyanezen sajtóközlemény miatt indított sajtó-helyreigazítási eljárás során a helyreigazító közlemény közzétételével a felperes a jogvédelmet megkapta. Előadta, hogy a felperes a perben nem jelölt meg olyan jogsértő többlettartalmat, amely a személyhez fűződő jogai megsértésének megállapításához szükséges, ezért jogsértés hiányában megalapozatlan az elsőfokú részítélet, mind a jogalap, mind a nem vagyoni kártérítés tekintetében.

Kifejtette, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a perbeli közléssel okozati összefüggésben bármilyen hátrány, kár érte volna. Márpedig kártérítés iránti igénye csak abban az esetben lehetne megalapozott, ha bizonyítani tudná, hogy jelen per tárgyat képező közléssel közvetlen összefüggésben milyen hátrányok érték, milyen károk következtek be. Ezzel összefüggésben hivatkozott az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) határozatára és annak indoklására, valamint a Legfelsőbb Bíróság esti döntéseire, arra, hogy önmagában a jogsértés elkövetése, annak jellegétől és súlyától függetlenül nem alapozza meg a nem vagyoni kártérítés iránti igényt. Álláspontja szerint jogsértés nem valósult meg, a jogalap a felperesi kereset vonatkozásában teljeséggel hiányzik, ezért a jogkövetkezmények alkalmazásának sem lehet helye.

A VII. rendű alperes is kérte a részítélet részbeni megváltoztatását, a megszüntetés okának fennállására tekintettel, valamint a felperes költségekben való marasztalását.

Indokolásként előadta, hogy a felperes keresetétől vele szemben elállt, és a bíróság felhívására törvényes határidőn belül hozzájárulását adta a per vele szemben történő megszüntetéséhez azzal, hogy perköltség igény érvényesít, melynek megállapítását a bíróság mérlegelésére bízta. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság arra kötelezte, hogy tegyen közzé elégtételt adó közleményt és fizessen meg a felperesnek elsőfokú perköltséget, valamint 21.000 forint eljárási illetéket. Ezen túl eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte a jogsértés abbahagyására.

Álláspontja szerint vele szemben a felperes elállására tekintettel a pert meg kellett volna szüntetni.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a fellebbező alperesek perköltségben való marasztalását.

Az I., II., III. rendű alperesek fellebbezése tekintetében kifejtette, hogy az nem teszi a Ptk. 84. § (1) bekezdésének c) pontja alapján előterjesztett kereseti kérelmet alaptalanná, hogy a perbeli cikkek miatt indult sajtó-helyreigazítási perben helyreigazító közlemény már közzétételre került. Előadta, hogy jelen perben bocsánatkérésre is kötelezte az alpereseket az elsőfokú bíróság, ezzel olyan rendelkezést hozott, ami a sajtó-helyreigazítási perben nem szerepelt.

Téves továbbá az a fellebbezési állítás, hogy nincs jelentősége annak, hogy ... a felperes unokaöccse-e, mert a cikknek pont az a lényege, hogy a felperes saját rokonát juttatta állami álláshoz.

Az alperesek a cikkben valótlan tényt állítottak, ezért helyesen állapította meg a jogsértést az elsőfokú bíróság.

Az I., II., III. rendű alpereseknek a Ptk. 4. § (1) bekezdésére történő hivatkozásával kapcsolatban a felperes kifejtette, hogy az újságírói tisztességhez hozzátartozik a valóságnak megfelelő tényközlés, tehát meg kell győződnie a cikk megírása előtt arról, hogy a tények valódiak-e és azt bizonyítani is tudják-e.

A IV., V. rendű alperesek fellebbezésére előadta, hogy nem előzetes kérdés jelen eljárásban az, hogy a bíróság a közérdekű adatok közlése tekintetében milyen döntést hoz, figyelemmel arra, hogy az alperesek tényként állították, hogy a felperes veje a ...-nél helyezkedett el.

Kitért arra is, hogy az, hogy a IV., V. rendű alperesek valótlan tényeket állítottak, ami megalapozza a jóhírnév sérelmét, tehát az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése alapján meggyőződése szerint helyesen alkotta meg határozatát.

A VI. rendű alperes fellebbezése körében visszautalt az I., II., III., IV., V. rendű alperesek fellebbezése vonatkozásában előterjesztett ellenkérelmére annak kiemelése mellett, hogy a nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatos álláspontját is fenntartja, valamint azt is, hogy a fellebbezés indokai nem alkalmasak az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatására.

Előadta, hogy a VII. rendű alperes fellebbezése megalapozatlan, mert csak a kártérítés iránti kereset vonatkozásában került sor az elállásra, de azzal, hogy a VII.

rendű alperessel szemben előterjesztett egyéb kereseti kérelmeit változatlanul fenntartja.

Az I-III. rendű alperesek, a IV-V. rendű alperesek és a VI., VII. rendű alperesek fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, és e körben megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytálló döntést hozott, ezért az ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta, annak helyes indokaira utalással.

A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen arra mutat rá, hogy a Pp. 146. § (1) bekezdése szerint a felperes a kereseti kérelmét az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor megváltoztathatja, feltéve, hogy a megváltoztatott keresettel érvényesített jog ugyanabból a jogviszonyból ered, mint az eredeti kereset vagy azzal összefügg.

A kereset megváltoztatását, módosítását írásban kell benyújtani, vagy azt jegyzőkönyvbe mondani.

Ezen eljárásjogi rendelkezéseknek megfelelően a felperes módosította kereseti kérelmét és a VII. rendű alperessel szembeni kártérítési igényétől elállt, ami tartalmilag a kereset leszállítását jelenti. Ennek megfelelően - a Pp. 213. § (1) bekezdésében foglaltakra is tekintettel - az elsőfokú bíróságnak a módosított kereseti kérelem alapján kellett döntenie.

Értékelve azt is, hogy a felperes részéről keresetváltoztatásra került sor, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét ítéletnek tekintette és ennek megfelelően bírálta felül.

Arra is rá kell mutatni, hogy a Pp. 152. § (2) bekezdése alapján a jelen per felfüggesztésének nem volt helye, tekintettel arra, hogy a sajtó-helyreigazításra valamint az általános személyiségi jogi perre is alkalmazandó bizonyítási szabályok alapján a sajtószervnek a sajtóközlemény megjelentetésekor már rendelkezésére kell állnia azoknak a bizonyítékoknak, amelyek a nyilvánosságra hozott közléseket alátámasztják, ezért a közérdekű adatok kiadására irányuló peres eljárás kimenetelének jelen per eldöntése szempontjából nincs relevanciája.

A fellebbezésekben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság általánosságban azt emeli ki, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányában alapjogként került rögzítésre a személyhez fűződő jogok védelme, valamint a sajtószabadság is.

Ennek megfelelően az 1986. évi II. törvény mindenkinek jogot ad arra a sajtószabadság körében, hogy nézeteit közölje, kifejtthesse, azonban ez nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmére. A törvény azt is rögzíti, hogy a sajtónak a feladata a hiteles, pontos és gyors tájékoztatásról való gondoskodás, amely jognak a gyakorlása nem korlátlan, így nem sérthet személyiségi jogokat.

A Ptk. 75. §-a is általános védelemben részesíti a személyhez fűződő jogokat, amelyeket a törvény külön is nevesíti, így a Ptk. 78. §-a alapján a személyhez

fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is, amelynek sérelmét az jelenti, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényeket hamis színben tüntet fel.

Ennek megfelelően egy konkrét személyre vonatkozó sajtóközlemény vagy annak kitételei esetén a jogvédelem abban az esetben indokolt, ha a közlemény az érintett személyre vonatkozóan valótlan tényállítást tartalmaz, illetve való tényeket hamis színben tüntet fel.

Az 1993. évi XXXI. törvénnyel a belső jog részévé vált Emberi Jogok Európai Egyezménye és annak is 10. Cikke rendelkezik arról, hogy mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához, ami magába foglalja a véleményalkotás szabadságát is, azonban ez a kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó jog olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vethető alá, amely mások jogai védelme céljából szükséges. Tehát a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozása akkor bír alappal, ha egy másik alapjog védelme érdekében történik.

Mindezeknek megfelelően helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a jogsértés elkövetése szempontjából annak volt jelentősége, hogy a per tárgyát képező sajtóközleményekben az alperesek nyilvánosságra hoztak-e olyan közlést, vagy véleményt, ami sértette a felperes jóhírnévét.

Arra is helyesen mutatott rá, hogy nem lehetett figyelmen kívül hagyni az alpereseknek a felperes által kezdeményezett sajtó-helyreigazítási eljárás során tett nyilatkozatait.

Mindezen általánosságban kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a megállapított jogsértések vonatkozásában összefoglalóan fejti ki álláspontját.

Megállapítható volt, hogy a jogsértések vonatkozásában az alperesek az őket terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tettek eleget, állításaik valóságtartalmát nem igazolták, és a cikkek megírásakor, illetve megjelentetésekor nem álltak rendelkezésükre olyan bizonyítékok, amelyek a nyilvánosságra hozott közlések valóságtartalmát alátámasztották volna.

Nem fogadta el a másodfokú bíróság az alpereseknek a felperes megítélése szempontjából nem lényeges közlésekre való hivatkozását, tekintettel arra, hogy a felperesnek, mint a ... keretében működő, a köznyelvben ... államtitkárságnak nevezett szervezeti egység vezetőjének a megítélése szempontjából - különös figyelemmel arra, hogy az államtitkárság felállításának mi volt a célja, mi volt a felperes feladata - jogsértőnek minősülnek azok az állítások, melyek rokonai vagy vélt rokonai elhelyezésére vonatkoznak.

Így nem minősíthető lényegtelen közlésnek a felperes unokaöccsének elhelyezkedésére, a felperes vejére vonatkozó állítás, az, hogy családtagjai több állami tulajdonú cégben kaptak állást, és az sem, hogy az ... fizetési listáján az élbolyban találhatók.

Nem igazolták a fellebbező alperesek, azt hogy a felperes unokaöccse nagy állami cégnél, vagy az „...-on”, a ... államtitkárságon dolgozott volna. Azt sem támasztották alá okirati vagy egyéb bizonyítékkal, hogy a felperes veje a ... kontrolling osztályán dolgozott volna, onnan kapta fizetését.

Ennek megfelelően a valótlannak minősült állítások tartalma alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperesek megsértették a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait figyelemmel arra is, hogy a felperes ... képviselő, illetve országosan elismert politikus, akire nézve az alperesi közlések sértőek is.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének a), b) és c) pontja rendelkezik az objektív jogkövetkezményekről, arról, hogy akit személyhez fűződő jogában megsértenek az követelheti a jogsértés megállapításán túl a jogsértés abbahagyására kötelezést, a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől, illetve azt is, hogy megfelelő nyilatkozattal adjon elégtételt. Ezek az igények objektív jellegüknél fogva a sérelem okozójának felróhatóságától függetlenül megalapozzák önmagukban az érvényesíthetőséget. Annak sincs sem anyagi jogi, sem eljárásjogi akadálya, hogy a sajtóban elkövetett jogsértés jellegétől függően a sértett fél a sajtó-helyreigazítással egyidejűleg vagy utóbb személyhez fűződő joga megsértése esetén jogvédelmet igényeljen.

A sajtó-helyreigazításra kötelező ítéletnek legfeljebb az elégtételadás módjának megválasztása körében lehet jelentősége (Legfelsőbb Bíróság 20.721/1995. - BH 1996/10. számú 525.).

Ennek megfelelően tehát helytállóan rendelkezett az elsőfokú bíróság az objektív jogkövetkezményekről és arról is, hogy az alperesek elégtételt adó nyilatkozat közzétételére kötelesek.

A Ptk. 84. § 1) bekezdésének e) pontja értelmében az, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, kártérítést is követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A Fővárosi Ítéltábla e körben hivatkozik a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdésére, arra, hogy a sérelmet szenvedett fél az általános szabályok szerint igényelhet kártérítést, ennek megfelelően bizonyítania kell, hogy a jogsértés miatt, azzal releváns okozati összefüggésben nem vagyoni hátrány érte.

A nem vagyoni kártérítés körében utalni kell az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) határozatára és a Legfelsőbb Bíróság iránymutatása alapján kialakult bírói gyakorlatra is.

E körben azt kell vizsgálni, hogy a sérelmezett magatartással okozati összefüggésben milyen kedvezőtlen értékítélet alakult ki, illetve a közlés mennyiben hatott az érintett személy társadalmi megítélésére. Figyelemmel kell lenni a jogsértés tárgyi súlyára is.

A Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében arra is rámutatott, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben nem vagyoni kártérítés megítélésére akkor is lehetőség van, ha a sérelmet szenvedett személy tételesen nem igazolja vagyoni hátrányait, mert a bíróság a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján külön bizonyítás nélkül

elfogadhatja az olyan hátrány bekövetkeztét, amely köztudomású ténynek tekinthető.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint egyrészt a felperes igazolta, hogy a sérelmezett közlésekkel összefüggésben hátrány érte, illetve kedvezőtlen megítélés alakult ki személyéről és tevékenységéről, másrészt az, hogy ... államtitkárként a kifogásolt közlésekkel összefüggésben nem vagyoni hátrány érte, az köztudomású tényként is elfogadható. A jogsértéssel összefüggésben keletkezett hátrányt a felperes személyes előadásán kívül a perben meghallgatott ... tanú is alátámasztotta, előadta, hogy a frakcióban ezügyben vizsgálódás folyt és az ellenzéki politikusok is felhasználták ezen valótlan állításokat a választási kampányban.

A másodfokú bíróság figyelemmel volt arra is, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összege a kialakult bírói gyakorlatra tekintettel nem tekinthető eltúlzottnak, így a Pp. 206. § (3) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítésre vonatkozó rendelkezéssel is egyetértett a Fővárosi Ítéltábla.

Kiemeli azt is a másodfokú bíróság, hogy az alperesek fellebbezésükben nem adtak elő olyan körülményt, amely alapot adott volna az elsőfokú bíróság által meghatározott nem vagyoni kár összegének leszállítására.

Egyebekben a Fővárosi Ítéltábla csak visszautal az elsőfokú bíróság részletesen kifejtett, helyes álláspontjára.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szerint határozott.

2007. július 3.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s. k. Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő